

SZÉKELYFÖLD

Politikai, közgazdasági, társadalmi és szépirodalmi hirlap.

Megjelenik hetenkint kétszer: **csütörtökön és vasárnap.**
Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr. — Egyes szám ára 6 kr.

Felolós szerkesztő és kiadó tulajdonos:
Dobay János.

A lap szellemi részét illető közlemények a szerkesztőséghez hirtetmények és előfizetések a kiadóhivatalhoz (ifj. Jancsó Mózes könyvnyomdája Kézdi-Vásárhelyt) intézendők.

Végvergődés.

A főrendiházban megkezdődött egyházpolitikai vitának első napja azt érzékíti mindazokban, kik elfogulatlanul bírálják el a dolgok menetét, hogy az egyházpolitikai harczokat a házassági javaslat főrendiházi megszavazása nem döntötte el végkép, hanem újabb küzdelem fejlik, melyben a szabadelvű nemzeti haladásra törekvő mérkőzni kénytelen a reformellenes áramlattal. Bizonyára nehéz lesz a küzdelem, mert a főrendiházi ellenzék segédesapatokat nyer a protestánsok csoportjában is, a mi komplikációkat szülhet a két ház között.

Különösen két irányban fejt ki erejét a főrendiház ellenzéke: töröltetni akarja ugyanis a felekezetenküliségre vonatkozó intézkedést és a zsidó vallás recepcziójából az áttérhetési viszonyosság kimondását. Pedig ez a két pont az, mely a reformok szabadelvű szellemével a legszorosabban összefügg és elválaszthatlan kapcsolatban van.

Argumentumot argumentumra halmoz az ósdi klerikális felfogás, mely éket akar ütni a szabadelvű felfogás vasszerkezetébe, de feltűnik az, hogy nem a vallásosság szempontjaiért való buzgokodás vezeti, hanem a felekezeti érdekek védelme. Ezen argumentumok valamennyie mind hamis alapon nyugszik. A felekezetenküliségre rásütik a vallástalanságot és erkölcssteleniséget, pedig akár mely felekezetben lehet vallástalan és erkölcsstelen valaki s viszont felekezeti kötelék nélkül is lehet erkölcsös és becsületes. Ezen fogalmakat tehát merőben összezavarják s hangoztatnak vallástalanságot ostromozó filozofemákat, hogy beburkolhassák a felekezeti önző érdekeit. — Ugyanez nyilvánul a zsidók recepcziójáról szóló törvényjavaslat ellen fölhozott érvekben is, mert elismerik, hogy

a zsidóság érdemeinél fogva méltóvá lett arra, hogy a nemzet testébe törvényes intézménnyel beoltassék, de másfelől odaállítják ellenébe, hogy a vallására való esetleges áttérés, keresztény embert megfoszt az erkölcsösségtől. No hát ez abszurdum és komikus világitásban mutatja be a klerikális felfogást épen most a szabad gondolkodás időszakában. És ha minden még hátralevő tartalék-argumentum ilyen szofizmán sarkallik, úgy bizunk a vallás szabad gyakorlásáról szóló törvényjavaslat és a zsidó vallás recepcziójáról szóló javaslat szabadelvű megoldásában s van reményünk, hogy a főrendiház elfogulatlan többsége még kedvezőtlen auspiciumok mellett is a polgári házasságról szóló törvényjavaslat elbírálásánál megismert szabadelvű gondolkodásához híven, változatlanul fogja megszavazni a most előtte fekvő javaslatokat, annál is inkább, mert ezzel egyszersmindenkorra utját szegi az ósdi fölfogások jövőre való kihatásának s haladhatunk tovább, miután haladni kell.

O. O.

Politikai hírek.

Belföld.

A jövő évi költségvetés. A jelen hó 1-én tartott minisztertanács első sorban az 1895-iki költségvetés végleges megállapításával foglalkozott. A költségvetésnek, noha a kiadások emelkednek, mégis lesz többlete. A kiadások emelkedésében főrésze a különböző nemzetgazdasági üzletnek van, különösen az államvasutak mind-egyre égetőbbé váló beruházásainak. A magyar Dunagőzhajó társaság szubvenziója is a költségvetésben szerepel már. Az erdélyi szőlődézsma küszöbön levő megváltása is nagyobb kiadást okoz. A közoktatásügyi részszort kiadásai is nagyon jelentékenyen emelkedtek és pedig egy a meglévő intézetek fölzerelése, mint új intézetek létesítése folytán. A közegészségügyi, esendőrség és a kereskedelem emelésének költségei is emelkedtek.

Külföld.

A japán győzők útja. A japánok rohamos lépésekkel nyomulnak előre és talán már holnap meghozza a táviró azt a hírt, hogy a kínaiak

szent városába, Mukdenbe, bevonultak. Egy hadtest Jamagata gróf vezetése alatt gyors menetben halad Mukden felé és ellenállás nélkül megszállotta Háj-Cseng városát, mely Nü-Csang szomszédságában fekszik, hol a Pekingbe vezető tengerparti ut kezdődik. Háj-Cseng kétszáz kilométernyire van a koreai határtól s e szerint a japánok a pjöng-jangi útközet óta, szeptember 15-ike óta, körülbelül négyszáz kilométernyi utat tettek meg, a miből egy napra huszonhét kilométer esik.

A czár. A czár állapota nagy aggodalomra ad okot; környezete attól tart, hogy a katasztrófa már jövő héten be fog következni. A még nem rég nagyon testes uralkodó nagyon megsoványodott, étvágytalanságban és álmatlanságban szenved és folytonosan izgatott. A trónörökös darmstadti utazását nem annyira a czár kívánságára, mint inkább az orvosok tanácsára halasztotta el. Az esküvőt bizonytalan időre elhalasztották.

Megyei élet.

Háromszékvármegye közigazgatási bizottságának üléséből.

Potsa József főispán elnökleto alatt megtartott havi ülés a bizottsági tagok egy részének bejelentett távollétében folyt le s első sorban a havi jelentések kerültek sorra.

Tompa Miklós, alispán jelentése szerint a közigazgatás menete szeptember hónapban rendes volt.

Iktatóra érkezett 1921 drb.

Egy éves utlevél kioszközöltetett 67 drb, 15 napos utazási igazolvány kiadatott 187 drb.

A vármegyei pénztár megvizsgáltatván rendben találtatott.

Tűzeset a beérkezett jelentések szerint 8 esetben volt, az összes kár értéke 21.798 frt, melyből 1025 frt érték biztosítva volt.

Solyom Miklós kir. ügyész jelenti, hogy a kézdívásárhelyi kir. törvényszéki, valamint a megye területén, levő kir. járásbírósi fogházakban szeptember hó utolsó napján le volt tartóztatva 29 elítélt, 8 vizsgálati, összesen 37, ezekből 27 férfi, 10 nő. Időközben megfordult 49 egyén.

Rabélelmezésre kiadatott 113 frt 71 és hattized kr.

Bűnvádi feljelentés beérkezett 50. Törvényszéki boncsolás egy esetben volt.

Súlyosabb bűneset kettő fordult elő.

Tusa Gyula m. kir. pénzügyi tanácsos jelentése szerint iktatóra érkezett 1690 drb, ebből elintéztetett 1422 drb, elintézetlen maradt 268 darab.

A fegyveradó kivételével az összes adók kivételese befejeztetett, a lajstromok előírás végett kiadattak. A miklósvári szolgabírói járásban a köz-

ségi adóügykezelés megvizsgáltatott, a szentgyörgyiben és a kézdívásárhelyi járásban a helyszíni vizsgálat folyamatban van.

Séra Tamás árvaszéki elnök jelentése szerint szeptember hónap volt a gyámoltak és gondnokoltak létszáma 10.675 személy, ebből felszabadult 15, a hó végével gyámság és gondnokság alatt maradt 10.660 személy.

A háromvárszékmegyei összesített gyámpénztárnak volt az összes bevétel 2162 frt 77 kr, kiadatott 1565 frt 59 kr, melyet a bevételből levonva 597 frt 18 kr jött át október hóra.

Az ügyforgalmat illetőleg a mult havi áthozatallal együtt iktatóra érkezett 606 ügyszám, ebből elintéztetett 547 szám, október hóra áthozatott 59.

Gyárfás Győző kir. mérnök jelentése szerint szeptember hónap közlekedési akadály nem fordult elő.

A fedanyag szállítási határideje szeptember hó végén lejárt, azonban az elvállalt mennyiséget egyik vállalkozó sem szállította ki teljesen, minél fogva kötbér alkalmazása fofog fenn.

Felemlíti a jelentés, hogy a kézdívásárhelyi honvédségi laktanya épületén szükségesnek mutatkozott aláfalazások elkészítették és fölülvizsgáltattak.

Danes Bertalan, kir. tanfelügyelő előadja, hogy szeptember havában a hozzá beérkezett jelentések szerint csakis Kézdi-Vásárhely és Sepsiszentgyörgyön kezdődtek meg rendesen a tanítások, a vidéki többi községekben pedig a mezői termény betakarítása végett csak szórványosan.

Baló Éva férjezett Bardocz Sámuelné elhalálozott. Egyéb különös mozzanat a tanügy terén nem fordult elő.

Dr. Antal Mihály megyei főorvos augusztus és szeptember hónapról előadott jelentése szerint az általános közegészségügyi állapot, tekintetbe véve a hoveny ragályos kóroknak szórványos bár, de mégis jelentékeny számmal előfordult eseteit, ezen két hónapban sem mondható kielégítőnek.

A vármegye területén gyógykezelés alá került a két hó folyama alatt összesen 1364 beteg, ezek közül 7 éven alul van 656, 7 éven fölül 708, 7 évesnél fiatalabb gyermek gyógykezelésének elmulasztása bejelentetett 34.

A kézdívásárhelyi „Rudolf“-kórházban gyógykezelottet augusztus hónapban 41 férfi, 12 nő, összesen 53 beteg, ezek közül gyógyult 32, javult 5, meghalt 1, a hó végével gyógykezelés alatt maradt 11 férfi, 4 nő, összesen 15 beteg, ez idő alatt felmerült ápolási napok száma 553.

Orvosrendőri hullavizsgálat eszközöltött hirtelen meghalt egyének

hulláján 3, véletlen vízbeesés, szeker általi agyonnyomás és eséplőgép általi agyonzuzás miatt 1—1, akasztás általi öngyilkosság miatt 6, vízbeugrás általi öngyilkosság miatt 1, és agyonütés általi halál miatt szintén 1 esetben.

A köztisztaság, kevés kivétellel, általában kielégítőnek találtatott.

Az állategészségügyi viszonyok nem voltak kielégítőek ugyan, mindazonáltal a megelőző hóhoz képest javulás mutatkozott.

Képviselő gyűlés.

Kézdí-Vásárhely város képviselő-testülete f. hó 3-án gyűlést tartott.

Elnök polgármester a gyűlést délelőtt 10 órakor megnyitván, bemutatja a városi tisztviselők és szolgák nyugdíj-szabályzata tárgyában kelt belügyminiszteri leiratot.

Ezen leirat szerint a belügyminiszter a kidolgozott szabályzatot nem tekinti olyan ügynek, melyhez az ő jóváhagyása lenne szükséges. Ellenben a vármegyei törvényhatóság némi észrevételeket tett arra nézve, hogy a városi képviselő által a nyugdíj-alap javára 10 évre megszavazott egy-egy ezer frt évi dotáció fedezete mutattassék ki, de mivel ezen összeg már a jövő évi költségvetésbe fel van véve, a képviselő erre nézve semminemű határozatot nem hozott. Azon második észrevételre nézve, hogy t. i. a nyugdíj-alap javára átengedett rendőri büntetéspénzek felett a képviselőt már egyszer olyan módon határozott, hogy azok a kézdí-vásárhelyi Stephanie menedékházat illetik, tehát ezen büntetéspénzeket rendeltetésük céljától elvonni nem lehet, a képviselőt azt határozta, hogy azon büntetéspénzeket, mik felett már egyszer határozott, nem érinti, de az újabb alkotott büntető szabályrendeletek alapján kimért s beszédett bírságpénzeket a nyugdíj-alap javára átengedi. A harmadik észrevétel az lenne, hogy a jövő év első napján már nyugdíjképesse válандó tisztviselők az alapot megtámadhatják. Erre

nézve a képviselőt kimondja, hogy mivel erre nézve a szabályzat intézkedik, hogy t. i. az alap jövedelmei mennyire vehetők igénybe s mivel jelenleg nincs olyan tisztviselő, ki a közeli időkben nyugdíjba mehetne, ez iránt nem tartja szükségesnek intézkedni. Ezzel a nyugdíjszabályzat a törvényhatósághoz újból felterjesztetni rendeltetett.

2. Polgármester bemutatja a legtöbb adót fizetők névjegyzékét az 1895. évről. Felszólalás történt dr. Bánffy Zsigmond részéről, hogy a két takarékpénztár adójánál fogva a jegyzékbe felveendő lenne, de rövid tanácskozás után — miután az indítvány is visszavonott — a gyűlés napi rendre tért.

3. Tárgyaltatott városi tisztviselő ügyész kérése, a város regále perében tett munkálataiért 500 frtnyi munkadíj megállapításáért. A képviselőt tekintettel arra, hogy tisztviselő a várostól évi tiszteletdíjat élvez, ezuttal csupán 100 frt-ot szavaz meg.

4. Polgármester előterjeszti, hogy szükséges lenne a város által megvásárolt Cseréy-telken a kapandó regálé megváltási összegből egy vendéglőt építtetni s kéri, hogy a városi tanács mellé egy bizottság neveztesse ki, mely a Cseréy-telken létesítendő építkezések, s szóval a telek miként leendő kihasználása iránt javaslatot terjesztszen a képviselőt elé. E tárgy felett hosszas vita fejlődött ki, melybe az iskola- és erdőügy is belevonott, melynek eredménye az lett, hogy a polgármester előterjesztése elfogadtatott s a város országgyűlési képviselője felkérte, hogy a város függőben levő ügyeinek mielőbbi elintézését a belügyminiszteriumnál sürgesse meg.

A gyűlés déli 12 órakor ért véget.

Iparkamarai közgyűlés.

M.-Vásárhely, október 1-én.

A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara a nyári szünet után szeptember 28-án gazdag tárgysorozattal tartott ülést. Az ülésen a levezető tagok közül részt vettek, a

a többek közt, még Hajos János nyug. miniszteri tanácsos Kolozsvárról és Bedő József felsőnépiskolai igazgató Baróthról, kiket Tanszik B. Hugó elnök melegen üdvözölt.

Az elnök ezután bemutatván Kossuth Lajosnak olajba festett életnagyságú arcképét, mely a kamara gyűlés-termébe helyeztetett el, az elnökség, illetve az iroda működéséről terjedelmes jelentést terjesztett elő, melyek közül kiemeljük a következőket: A Budapesten emelkedő Kossuth-szobor javára az elnökség eddig 244 forintot gyűjtött. A kereskedelmi miniszter köszönetét fejezte ki a kamarának, amiért a székelvudvarhelyi kő- és agyagipari szakiskolának ösztöndíjakra a 200 forintot fölül ez évben pótlólag még 50 forintot adományozott. Ugyanazon miniszter tudatta, hogy Seps-Szentgyörgy város területén a házaló kereskedés eltiltatott. Út Árpád ösztöndíjas szabó-segéd külföldi tanulmányútját megkezdvén, jelenleg a drezdai szabászati akadémián folytatja tanulmányait. A Budapesten rendezett villamos-gépkiallítás a kerületből a kamara buzdítására 40 iparos látogatta meg. A kamara a Kocsárd és Maros-Vásárhely között közlekedő vonatokhoz átjáró Kossuth-kocsik beállítását kérelmezte, mire az államvasutak kolozsvári üzemeltetése tudatta, hogy mihelyt a katonai szállítások lejárnak, módját fogja ejteni, hogy e kiváncsol ki-elégítést nyerjen. Az antwerpeni világkiállítás tanulmányozására az elnökség a miniszternek Nagy Mihály sepsiszentgyörgyi szövőiparost, Aved Katinka marosvásárhelyi szövő tanítónőt ajánlotta kiküldeni.

Az elnök ezután bemutatta a kamara 1893-dik évi jelentését, mely 18 ivnyi vaskos kötetben megjelent.

A székelvudvarhelyi bőr anyag beszerzési szövetkezetnek a kereskedelmi miniszter 4000-forint kamatmentes kölcsönt engedélyezett s egyzersmind biztosította a nevezett szövetkezetet, hogy az esetre, ha az első három üzletév veszteséggel záródnék, hajlandó 3 évi évenként még 100-100 forinttal segíyezni.

A „Posti magyar kereskedelmi bank“ által hirdettet 900 forintos külföldi tanulmányuti ösztöndíjra a kamara kerületéből Szopos János az „Első székely szövőgyár“ művezetője Seps-Szentgyörgyről folyamodott, kinek kérelmét az elnökség pártolólag terjesztette föl a kereskedelmi miniszterhez.

A teljes-ülés elfogadta a győri kamarának azon javaslatát, hogy miután az 1896-ra kiadandó közgazdasági monografia megírásával a kamarák a jövő évben fölöttébb ellesznek foglalva, az 1894-95-dik évekről szóló összesített jelentés 1896. év elején legyen fölterjeszhető, mi iránt a kereskedelmi miniszterhez a kamara is külön pártoló fölterjesztést intéz.

A kolozsvári m. kir. posta- és táviradigazgatóság tudatta, hogy a kamara kérelmezése folytán Toplicza és Gyergyó-Ditró között naponta egy fogatu küldőncz postajáratot rendezett be.

A szegedi iparraktár szövetkezeti szaktanácsokmány végrehajtó bizottságának a kamara 10 forintnyi segélyt szavazott meg s kimondta, hogy a legközelebbi szaktanácsokmányra kiküldi a titkárt.

Az 1896-ik évi kiállítás marosvásárhelyi kerületi bizottságának pénzalapja javára a kamara 400 forintnyi adományt szavazott meg, oly ezébből, hogy abból a kiállításon résztvevő iparosok költségei részben megtéríthessenek.

A marosvásárhelyi ev. ref. polgári leányiskola mellett létesített nőipariskola költségeire az elnökség a kereskedelmi minisztertől évi 400 frtnyi államszegélyt eszközölt ki. A kamara ehhez még évi 50 forint segélyvel járul, kimondván, hogy a mennyiben pénzügyi viszonyai engedik, e segélyt állandónak kívánja tekinteni.

A gyergyóditrói ipartestület megkeresésére a teljes-ülés tanoncziskolai munkakiállítási jutalmakra 10 frt segélyadományozott. Az Erdélyrészi Kárpátgyűlésnek „Milyen ásványvizet igyunk?“ című kiadványából a kamara 50 példány megvételét el-

REGÉNYCSARNOK

Haida.

— A „Székelyföld“ eredeti regénye. —

Írta: Hajdó Ödön.

(Folytatás.)

— Igen, volt szerencsém hallani, de arra nagyon kíváncsi vagyok, hogy hova és miért indultak, ha már vissza akarnak térni? Nem lenne szíves elmondani?

Bajazedné hiven, tartózkodás nélkül mesélte el utjuk tervét és ezéltalanságát, sőt Haida is közbeszólt olykor-olykor, mig végre megkérde Fazlit, ha tudja-e, mit mivel ura lakosztályában s miért nem jön föl a fedélzetre?

— Valamiféle könyvet olvasott, a mikor nála voltam — felelé Fazli ravaszul — és alig hiszem, hogy félbe szakítsa egyhamar foglalkozását. Különb, ha megengedik, velük maradok és ha idejük futja, mig uram feljő, beszélgethetünk egy kissé, azzal fesztelenül oda dült a hajó párkányára, örülve azon, hogy most már

nem térhetnek ki előle a hölgyek s lassankint leendő alkalma megismerni körülményeiket. Óvatos kérdegetéseivel kivallatta Bajazedné Fakardin Ezrához való viszonyukról s midőn megtudta, hogy megelőzőleg nem ismerték, kezdett éledni szívében a remény Haida birhatására. Eszébe jutott az álom, melynek jelentőséget tulajdonított s alattomos fejében még inkább megszilárdult a terv, hogy Haida kezét megnyerje.

Haida kevésbé látszott a beszélgetésre figyelni s Fazli ezt észrevéve, gyors fordulattal igyekezett belevonni őt is a társalgásba, a mi sikerült annyiban, hogy midőn a szerelem születésének meséjét ígérte elmondani, Haida érdeklődéssel sürgette, hogy csak mondja, mert nagyon szereté hallgatni a szép meséket.

Fazli észrevette a fölébresztett kíváncsiságot, a lehető leghódítóbb pozéba helyezve magát s rekedtes hangjára simaságot erőltetve, hozzá kezdett meséjéhez:

Sötét tömb volt a föld, akkor még ugy koválygott a még sötétebb űrben, mint egy kőszá lélek, ki nyughatat-

lan, a ki keres valamit és nem találja, a kinek valami nagyon kevés és vágyik oda a fényhez, részt kéri abból, a mi ugy hiányzik neki. És ekkor leszállt Allah a földre. Ugy jött, sebesen, sötét felhőbe burkoltan, mint mikor nagy vihar van készülőben és a föld remegett, félt, nem tudá miként fogadja magas vendégét. Kitért volna előle, elbujt volna az egyetemben, de gyorsabb volt a felhő és Allah leszállt. Oda ért a föld színéhez és lágy édesgető hangon szólt hozzá: eljöttem hozzád világutamon, eljöttem, hogy félelem nélkül ragaszkodj hozzám s hogy megismerd fenhatóságomat. Életet lehetek reád, gyöngé, mulandó életet, mely folytonosságában örök s azzal Allah eltávozott, de a felhő, mely környezte ott maradt. Körülölelte a földet, befurakodott kebelébe és megkezdődött az élet. Hatalmas lángoszlopok törtek elő méhéből, olyanok, mind ma a nap kitörései, bevilágította az égboltozatot és egy bolygó-rendszer napja lett. Később elvesztette fényét, mert lángtengere megfogyatkozott s midőn érte, hogy kihalt szívének melege, Allahhoz fordult: Ah jer, vedd

el szenvedésem, hisz tudod, hogy félelem a halált!

De Allah nem jött, ő el volt foglalva a bolygók milliárdjai között, hanem küldött rózsaszínű felhőt, hanoszászínű felhőben habstermetű leányalakot, a ki midőn leérkezék a földre, besugárzá a hüllő tömeget és a nap kigyult.

Ugyanekkor szózat hallatszék a földre: Teremték embert, állatot, növényt, hogy megmunkálják a te anyagod és ha majd készen lesznek munkájukkal, ölemre hajthatod fejed, hol örök pihenés leszen jutalmad.

A föld boldog volt, hogy kebelére ölelhető e leányalakot és addig nem érzett kéjtől remegtek tagjai: megszületett kebelében a szerelem s lázzal, sóváran csókolta a leányt, kinek azalatt fátylálból kihullt egy pár állat és növény. Azóta van szerelem e földön, ki atyja volt az emberiségnek s azóta halott a föld, ki megirigyl a föld e boldogságát s merve tetemmé vált dühében, hogy soha többé felénk ne tudja fordítani irigy szeméit.

(Folytatása következik.)

határozta s azokat a társ kamarák utján szétküldi a hazai nagyobb ásványvízkereskedőknek.

Olvasztott 26 Tergu-Oenán (Romániában) megtelepült magyar eszmadia iparosnak megkeresése, melyben felkéri a kamarát, hogy a katonai lábbelikből részükre nagyobb szállítmányokat biztosítson, oly czélból, hogy hazájukba — Kézdivásárhelyre ismét visszaköltözhesse. Az elnökség eddig is nyilvántartotta a Romániában megtelepült székely iparosok ügyét, a kérelmező kisiparosok érdekében jövőre is megteszi a szükséges lépéseket.

A baróthi kereskedőknek a házalás eltöltésére vonatkozó kérelme tárgyában az elnökség meg fogja adni a szükséges felvilágosítást.

A kamara 1895-ik évi költségvetése 8826 frt 04 kr bevételben és 8716 frt kiadásban állapított meg. E költségvetés keretében a másodtitkár fizetése emeltetett 150 frttal, az irodatiszté 100 forinttal. Uj tétel gyanánt felvétellett egy új irnok fizetéséül 500 frt, mely állás a jövő év elejétől lesz rendszeresítve.

Az ipari czelokra 1100 frt, vagyis 300 frttal nagyobb összeg vétetett fel, mint a megelőző évben. Ebből megy 300 frt a marosvásárhelyi állami fa- és fémipari szakiskolának, 250 frt a székelyudvarhelyi kő- és agyagipari szakiskolának, 50 frt a marosvásárhelyi ev. ref. polgári leányiskola női munka osztályának, 50 frt a marosvásárhelyi kereskedelmi tanfolyamnak, 80 frt a gyergyószentmiklósi gyermekjáték készítő tanműhelynek és 370 frt az iparos tannevelő iskolák munkakiállításának jutalmazására.

A titkár indítványára a teljes-ülés Marosvásárhelyen egy kereskedelmi szaktanfolyam létesítését határozta el. A tanterv, költségvetés stb. elkészítésére a kereskedő tagokból egy bizottságot küldött ki. Ugyanez a titkár indítványára a teljes-ülés oly irányú felterjesztést határozott a kereskedelemügyi miniszterhez intézni, hogy a budapest-nagyvárad-kolozsvári helyközi telefon-hálózatba Marosvásárhely városa is bevonassék.

Ujdonságok.

— Személyi hir. Megyénk főispánja mult szerdán és csütörtökön Kézdi-Vásárhelytől időzvé, meglátogatta az épülőfélben levő gőzfürdőt, ipariskolát és az új óvodát. Csütörtökön székelyhelyre visszautazott.

— Kettős eljegyzés. Két nővért, városunk két bájos hölgyét jegyezte el a napokban Kézdi-Vásárhelytől két testvér. Baróthy János Tóth Emiliával s Baróthy József Tóth Amáliával váltott jegyet. Szerencsés s boldogságot kívánunk a kettős frigyhoz!

— A székely iparosokért. A kereskedelemügyi m. kir. miniszter ur megyénk főispánjához a következő leiratot intézte: „Méltóságos Főispán Ur! Az 1891. évi ápril hó 18-án 9816 sz. a. kelt rendeletem kapcsán értesitem Méltóságodat, hogy a m. kir. államvasutak gépgyára és a diósgyőri vas- és acélgépgyár felügyelő bizottságának f. évi szeptember hó 15-én 22,136 sz. a. kelt jelentése szerint a m. kir. államvasutak budapesti gépgyarában a jövő hónapokban több ügyes vasvezetgályos és vasgyalusra lesz szükség. Felhivom

Méltóságodat, hogy ennek közhírre tétele iránt megfelelően intézkedjék és a jelentkezők alkalmazása iránt a nevezett felügyelő bizottsággal közvetlenül lépjen érintkezésbe. Fogadja Méltóságod kiváló tisztelettel öszinte nyilvánítását. Budapest, 1894. szeptember hó 25-én Lukács s. k.”

— A kezdivásárhelyi regálé kiosztása. E lap szerkesztőségének tudomására esvén, hogy a helybeli m. kir. adóhivatal a kézdi-vásárhelyi italmérségi jog kártalanítási összeg egyenkénti kiosztását naponként délelőtt 8—12 és délután 2—3 óráig fogja a 3379—1894. sz. végzés alapján a következő napokon eszközölni: 1894. október 8-án hétfőn A. p. 1—60 tétel sz. alattiak. 9-én kedden A. p. 60—120 tétel sz. alattiak. 10-én szordán A. p. 120—180 tétel sz. alattiak. 11-én csütörtökön A. p. 180—230 tétel sz. alattiak. 12-én pénteken A. p. 230—300 tétel sz. alattiak. 13-án szombaton A. p. 300—360 tétel szám alattiak, 15-én hétfőn A. p. 360—438 tétel sz. alattiak. 16-án kedden B. p. 1—145 tétel sz. alattiak. 17-én szordán C. p. 1—110 tétel sz. alattiak. 18-án csütörtökön D. és E. p. alattiak. Figyelmeztetik minden egyes jogosult, hogy a kiutaló végzéseket bölgyetelen nyugtával együtt a kir. adóhivatalba a kitűzött időben beadja, mert a végzés beadása nélkül senki kifizettetni nem fog. Kéretnek egyúttal a jogosultak a felvételre nézve kitűzött határidőt a legpontosabban betartani. Szabályszerű nyugta nyomtatvány a kifizető m. kir. adóhivatalnál kapható.

— Ujjonczok bevonulása. E hététen mozgalmas élet uralkodott a vasuti állomásokon. Ha az ember végig utazott a háromszéki vasuton, nap-nap után mindenik állomáson hol komikus, hol tragikus jeleneteket láthatott. A f. évben besorozott ujjonczok vonultak be szolgálatlétre s az erősen felpántlikázott és pálinkázott hadfiakat nagy csoport apámuram, anyám-asszony, sógor, koma és elkeseredett szívű szorító kísérték ki a felszálló állomásig. Volt könnyű, mi a szív mélyéből fakadt s volt, mit a tulságos alkohol élvezése esalt a szemekbe s a könyvek minem üsége szerint a helyzet is különböző hatással volt a nézőre. A gőzmasina végre egyet fűtlyentett s ekkor mintegy parancsszóra lón iszonyu sirás és jajgatás. Egy pillanatra a hotykeség még a legbátrabb arezokról is eltűnt, s minden szív egyet dobbant, mert elérkezett az utolsó pillanat! Még egy tekintet az édes falum tornyára, a kedves otthonra, a lent zokogó családra, a mozdony megindul s a székely legényt viszi egyenesen Insbruck felé.

— A romániai gyilkosságokhoz. Az osdolai Csiki János és társai által elkövetett gyilkosság tettesei mindannyian kézrekerültek s a főtettes Csiki Jánost is sikerült a csond-örsgnek hosszas keresés után letartóztatni s így az egész kompánia a hüvösön van már. Gábor Péter főszolgabíró urnak a foksáni praefekt táviratilag fejezte ki elismerését erőlyes, buzgó és sikeres eljárásáért. A romániai bíróság pénteken szállott ki a helyszínére a holttestek felkeresése és a helyszemle felvétele végett, hová Gábor Péter főszolgabíró ur is meghivatott bővebb felvilágosítás és utbaigazítás adása végett, mely meghívásnak, minthogy a határszél mel-

letti helyi viszonyokkal ismeretes, eleget teendő, a helyszínére szintén kiszállott. Ugyszintén a magyar igazságügyminiszter utasítása folytán Vajna Gáspár kézdivásárhelyi kir. törvényszéki vizsgálóbíró is a helyszínére utazott. Ezen véres gyilkosságra nézve meg kell jegyeznünk, hogy az tisztán a bosszu műve volt. Még a mult évben is megtörtént, hogy több osdolai embert a romániaiak tilos erdőlésen kapván, 500 frank bírsággal sújtották s e miatt azok bosszu forraltak s most a kedvező alkalmat felhasználva, véres elögtételt szereztek maguknak.

— Nagy vadászat. A Kézdivásárhely és vidéki vadászegylet által a lemhényi havasokon rendezendő nagy vadászatra a vadászok és egy hatalmas kopófalka már kivonultak. A vadászat tegnap (szombaton) vette kezdetét s ha az idő és egyéb körülmények kedveznek, 4—5 napig fog szakadatlanul tartani.

— Önbíráskodás. Hogy miképen kell a rosszul fizető lakostól a házi urnak — minden bírósági beavatkozás nélkül — megszabadulni, igen alkalmas, de nem követendő példát szolgáltatott egy Kézdi-Vásárhelytől történt eset. Egy kézdivásárhelyi özvegy sehogy sem tudott lakosával boldogulni, mivel az nem akart fizetni. Kapta magát s kiadta a lakást szent-Mihály napjától egy jó keze fogásu napszámósna, felhatalmazván őt, hogy legjobb belátása szerint vegye birtokába a kifogadott lakást. A legjobb belátás pedig emberünket arra vezette, hogy egy szép esendes, de esős őszi éjszakán a régi lakost butorostól együtt kirakta az utczára és a lakást elfoglalta. Az éjszakából nappal lett és felderítette az éjjeli erőszakot. Panasz emeltetett a rend-örsgnél, mely nyomban visszahelyezte a meghajléktalanított lakost az ő jogos tulajdonába. A jó keze fogásu embernek a büntető eljárás meg fogja magyarázni, hogy nem jó a bíróság segélyét elkerülni.

— Képviselő-választás. A folyó hó 3-án Gyergyó-Szentmiklóson megejtett képviselőválasztáson orsz. képviselő — Groisz Gusztáv nyug. egyetemi tanár ellenében — nagy többséggel Matlekovits Sándor választott meg.

— Veszett eb. Említettük volt, hogy mult hó 29-én Felesernátonban egy gyanus eb egy nőt és gyermeket megmárt. Ezen eb a megejtett vizsgálat szerint csakugyan veszettnek bizonyult. A szolgabíró részéről azonnal megtétett a kellő intézkedés, hogy mindketten a budapesti Pasteur-intézetbe szállíttassanak. Különben a veszettség még egyik megmárt egyénnél sem jelentkezett.

— A helyhez kötött (stabil) gőzgépek kezelőinek tanfolyama az állami ipariskolában (Budapest, VIII. ker. Népszínház-utca 8. sz.) f. évi október 15. napján nyílik meg s december hó végéig tart. Tanulók felvételtnek a 18. életévüket betöltött önálló lakatosok, kovácsok s a különböző gépgyarak főbb munkásai, a kik a gőzkazánfűtők, valamint a lokomobil és csöplépgépezékek tanfolyamát már elvégezték. A felvételhez erkölcsi bizonyítván s a munkakönyv vagy munkabizonyítvány szükséges. Vidékiek levélben is jelentkezhetnek. A tandíj 6 forint. A beiratás október hó 8-án kezdődik.

— Az építő iparosok téli tanfolyama a budapesti állami iparis-

kolában (VIII. ker. Népszínház-utca 8.) ebben az iskolai évben is november 3-án nyílik meg. A tanfolyam négy téli félévre terjed s évenként november 3-tól márczius végéig tart. Tanulók felvételtnek a 15. életévüket betöltött, írni, olvasni és számolni tudó kőmives-, kőfaragó-, és ácssegédek, valamint a 15. életévüket betöltött, írni, olvasni és számolni tudó kőmives-, kőfaragó-, és ácsstanonczok és gyakornokok, a kik legalább egy évet töltöttek a gyakorlatban. A beiratásnál elömutatandó irományok: 1. Az illetékes közigazgatási hatóság által kiállított erkölcsi bizonyítvány. 2. A végzett isk. osztályokról szóló iskolai bizonyítványok. 3. Munkakönyv, vagy az illetékes elsőfoku iparhatóság által hitlesített munkabizonyítvány. A beiratás október 20-án kezdődik. A beiratás alkalmával 2 frt beiratási díjat, 10 forint tandíjat s 2 frt szertári biztosítékot kell befizetni. Vidékiek levélben is jelentkezhetnek.

Köszönet nyilvánítás.

(Folytatás és vége.)

A kézdivásárhelyi önkéntes tűzoltóegylet olvasókörének május 14-én és július 1-én a Nagy Ferencz ur réjében rendezett jótékonyezélu nyári mulatsága alkalmával szivesek voltak az egylet érdekeinek támogatása czéljából felülfizetni a következő kegyes adakozók:

Nagy György 20 kr, Bencze József 30 kr, Lakatos János 20 kr, Benkő Géza 20 kr, Vizi Károly 20, Szöcs Ferencz 10 kr, Fazakas Dénes, Tóbi Károlyné, Tordai Domokos, Székely Ferencz, Zsigmond György 20—20 kr, Benkő Gábor 30 kr, Kovács János 20 kr, Janesó Mózes 20 kr, Koronay Ferencz 20 kr.

Kovács Józsefné 20 kr, Klein Béla 20 kr, Dakó Antal 30 kr, Piblinger Gyula 30 kr, Balogh János 20 kr, Dr. Bánffy Zsigmond 50 kr, Janesó Zakar 20 kr, Gábor Péter 1 frt, Bodó Sámuel 10 kr, Balázs István 20 kr, Gyárfás Mihályné 30 kr, Szász Károly, Nagy Antal, Mátyus László 20—20 kr, Nagy Emil Pál adományozta „A ki a szívét a homlokán hordja“ című könyvet Jókai Mórtól, értéke 50 kr, Szász Dénes 20 kr, Erdélyi Károly 50 kr, Vajna Károly, Mágori Sebi 20—20 kr, Nagy Dénes 50 kr, Práda Antal 20 kr, Vajna Gáspár 80 kr, Nagy Lázár 20 kr, Kajtár János, Bene Albert 30—30 kr, Makai Dániel 1 frt, Kovács Tamás, Nagy Mózes mézárós 20—20 kr, Nagy Ferencz szgy. 80 kr, Kovács Józsefné 10 kr, Janesó József 40 kr, N. N., Balló örmester 20—20 kr, Nagy Gézáné 50 kr, Földi Gyula, Török Sámuel 1—1 frt, Varga Vilmos, Török János kovács, Boda Gergely, Kovács József cipész 20—20 kr, Bartók Károly 1 frt 20 kr, Kupán József 1 frt 20 kr, Ifj. Czibalmos Ferencz 50 kr, Barabás Gergely 20 kr, Gyárfás Károly 40 kr, Kovács József, Szotyori Sándor, Kapusi Károly 20—20 kr, Turóczy István hét kötet regény 4 füzetben (Zrínyi a költő) továbbá a mulatságra szükséges jelvényeket is ingyen készítette meg. Összesen befolyt 85 frt 55 kr, Fogadják e helyben a kegyes adakozók az egylet nevében hálás köszönetünket, ugyszintén azon tagtársak is, kik a jótékonyezél érdekében fáradságot nem kimélve a mulatság rendezése és a gyűjtések érdekében szivesek voltak közreműködni. A rendező-bizottság.

PIACZI ÁRAK.

Kézdi-Vásárhely, Okt. 4. Buza (tisztá) (métermázsánként) 5.70. Buza (középes) 5.65. Rozs 4.12. Arpa 4.38. Törökbuza 5.65. Zab 4.30. Borsó 4.00. Lenese 7.00. Fuszulyka 500 Kölskása 1300. Burgonya 90. Marhahús kilogrammja —36. Juhhús —28. Sertéshús —48.

S.-Szentgyörgy, okt. 3. Buza (tisztá) hektóliterenkint 5.—. Buza (középes) 4.50. Rozs 3.40. Arpa 4.—. Törökbuza 4.20. Zab 3.40. Borsó 5.—. Lenese 7.—. Fuszulyka 4.—. Kása 8.—. Burgonya 1.—. Marhahús kilogrammja —46. Sertéshús —. 44.

Hasznos tudnivalók.

Reszelő alumínium aczélból. Ha az aczélhoz fés mennyiségű alumíniumot adunk, ez rendkívül alkalmassá teszi azt reszelők előállítására; kezdetben puhább lesz, a mia fogak bevágását lényegesen megkönnyíti; az erre eszközözendő keményítés által rendkívül keménység

éretik el. Az így előállított reszelők igen szolidak és tartósak.

Papír fűzesnádból. Amerikában kísérleteket tettek a papírnak fűzesnádból való előállítására. E kísérletezések a kívánt eredményre is vezettek és most New-Yerseyben egy társaság van alakuloban, mely ezen elegendő nyersanyaggal rendelkező új iparágat nagyobb erővel szándékozik üzni.

Hussaláta készítése. A maradék hideg husból vagy peesenyéből kitűnő ízű hussalátát lehet készíteni a következőképen: elmetéljük a húst igen finom szeletkékre, közé vágunk néhány fej vereshagymát s az egészet megsózzuk és megborsoljuk. Ezután összekeverünk 4 evőkanálnyi tejfölt 3 evőkanálnyi finom asztali olajjal és egy kevés jó boroczzel s ezen mártást ráöntjük a hagymás husra és az egészet jól összekeverjük. Az így készült salátát egyike a legjobb eledeleknek.

Hirdetések.

Henneberg G. (cs. és kir. udvari szállító) selyemgyára Zürichben a privát megrendelők lakására közvetlenül szállít: fekete, fehér és színes selyemszöveteket, méterenként 45 krtól 11 frt 65 krig postabér és vámmentesen, sima, csikos, kockázott és mintázottakat, damasztot stb. (mintegy 240 különböző minőség és 2000 különböző szín és árnyalatban.) Minták postafordulóval küldetnek. Svájcba címzett levelekre 10 kros és levelezőlapokra 5 kros bélyeg ragasztandó.

Egy lakóház üzlethelyiséggel eladó. Kantában, a néhai Keresztes Antal-féle belső birtok, a rajta levő épületekkel együtt **szabadkézből** eladandó. Értekezhetni Keresztes Katalin megbizottjával, G á b o r A n t a l posta-táv. főtiszttel. Sepsi-Szentgyörgyön.
(106.) 2—3

BODOKI MATILD-FORRÁS

különösen kötött szénsavban és szénsavas natriumban rendkívül gazdag

kristálytisztá égvényes vasas savanyuviz.

Elsőrangú aczél-forrás!

A világforgalomban legfelségesebb, legolesőbb és legegészségesebb — megfelelő szakértelemmel természetöhen kezelt — a maga nemében páratlan savanyuviz.

Legfelségesebb borviz!

A gyomor és az idegrendszer bántalmainál, vérszegénységen alapuló betegségeknél és női bántalmaknál páratlan hatású gyógy-ital!

Egy literes üveg víz ára üvegcsereléssel 4 krajczár.

Kapható:

Kézdi-Vásárhelyt **Kupán József** urnál főraktáron, továbbá minden ásványviz kereskedésben és vendéglőkben.

Tisztelettel **GYÖRGY JÓZSEF** a forrás kezelője.
(Háromszékmegye) **B O D O K** (Háromszékmegye)

22—

HIRDETÉSEK JUTÁNYOSAN FELVÉTEKNEK.

Alólirt czégnél

minden csak 95 krajczár!

A megrendelni szándékozók kéretnek megrendeléseiket a lehető gyorsan eszközölni, miután a raktári-készlet már nem igen nagymennyiségű.

- 1 drb NŐI VÁLLKENDŐ, nagy, különböző feltűnőszínekben, nélkülözhetetlen kellék, csak 95 kr.
- 12 drb FRANCZIA BATIST ZSEBKENDŐ, beszegve, jó mosó, csak 95 kr.
- 1 drb NŐI ING, nagyszerű stickolt-betéttel, jutalomdíjat is nyert, csak 95 kr.
- 1 drb. előkelő FÉRFI ING, fehér vagy színes, csak 95 kr.
- 1 drb FÉRFI vagy NŐI ALSÓ-NADRAG, parchet, gyapot, vagy szőttből, nagyon vastag és meleg, csak 95 kr.
- 1 drb. francia ÉRCZ-ÓRA, hosszú lánczezal, nagyon előkelő és pontosan jár, csak 95 kr.
- 1 drb. DAMAST-ABROSZ, igen élénk színekben és fehérben is, csak 95 kr.
- 6 drb DAMAST-SERVIETA a fenti színekben, csak 95 kr.
- 3 pár TÉLI NŐI HARISNYA, minden pár külön színben, a térdig érő, csak 95 kr.
- 4 pár TÉLI FÉRFI HARISNYA, minden pár vastag és meleg, csak 95 kr.
- 1 teljes GYERMEK-JÁTÉKSZER, fiuk vagy leányok részére, 8 igen szép darab, csak 95 kr.
- 6 drb EVŐ-KANÁL, igen finom, színét mindig megtartó britania-ezüstből, csak 95 kr.
- 6 drb KÉS, ezüsthényű fogantyúval és VILLÁK egy darabból, csak 95 kr.

- 12 drb KÁVÉS-KANÁL, színét örökre megtartó britania-ezüstből, csak 95 kr.
 - 2 drb LEVESMERŐ-KANÁL, britania-ezüstből, nehéz és elővülhetetlen, csak 95 kr.
 - 1 drb AGYSZÖNYEG, mozaikszerűleg kidolgozva, feltűnő szép, csak 95 kr.
 - 1 darab imit. GYÉMÁNT-GYÜRÜ, arany foglallattal, ékkövekkel, csak 95 kr.
 - 1 pár FÜLBEVALÓ, nagyon szépen fénylő imit. gyémántkövekkel, csak 95 kr.
 - 2 drb női BRILLANT-MELLTŰ, igen felséges imit. ékkövekkel kirakva, csak 95 kr.
 - 1 drb MŰTAJTÉK-PIPA, china-ezüst fedéllel, feltűnést keltő minden pipázóra, csak 95 kr.
 - 1 drb valódi TAJTÉK SZIVAR- vagy CIGARETTA-SZIPKA, valódi borostyánkő szipokával, finom selyem tartóval, csak 95 kr.
 - 1 dra ÓRALÁNCZ, legfinomabb nickel-ezüstből, csak 95 kr.
 - 1 drb selyem NYAK- vagy FÖKENDŐ, a legszebb és legkellemebb színekben, 1 rőf hosszú, csak 95 kr.
- SOK PÉNZT takarítanak meg azon hölgyek, kik ruháikat nálam rendelik meg. Egy ruhához való kelmét (körülbelül 8 meter) 2 frt 80 krért adok. A kelmék gyapotszövetek vagy cachemirok, a legdivatosabb színekben.

Csak 2 frt 40 kr. egy teljesen kész, kitűnően szabott FÉRFI NADRAG, igen jó, erős és tartós téli szövetből. Az igényeknek meg nem felelő tárgyak visszavétetnek és kieserőltetnek. A szétküldések a legpontosabban eszközöltetnek utánvét vagy a pénznek előleges beküldése mellett.

Megkeresések **Apfel bizományi üzletéhez, Bécs I. Fleischmarkt 6Kv. sz. intézendők.**

103 2—6.